

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 11Csp/120/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119210138
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Wildeová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2019:8119210138.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Ivetou Wildeovou v spore žalobcu: Intrum Slovakia, s.r.o., so sídlom Mýtňa 48, Bratislava, IČO: 35 831154, zastúpený: JUDr. Ján Šoltés, advokát, so sídlom Mýtňa 48, Bratislava, p r o t i žalovanému: O. M., A.. XX.XX.XXXX, W. F., U. XXXX/X, o zaplatenie 3.063,05 Eur a prísl., takto

rozhodol:

I. Súd z a s t a v u j e konanie v časti o zaplatenie istiny 253,90 Eur.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

III. Žalobca n e m á voči žalovanému nárok na náhradu trov konania a žalovanému súd nárok na náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

1. Pôvodný žalobca VÚB a.s. žalobou zo dňa 30.5.2019 sa domáhal ako právny nástupca obchodnej spoločnosti Consumer Finance Holding a.s. voči žalovanému zaplatenia istiny vo výške 3.063,05 Eur a úrokov z omeškania 5% ročne od 2.8.2016 do zaplatenia. Žalobu odôvodnil tým, že jeho právny predchodca uzatvoril so žalovaným dňa XX.X.XXXX zmluvu o pôžičke vo výške 3.000 Eur. Žalovaný sa zaviazal ju splatiť 60 mesačnými splátkami po 86,18 Eur až do celkovej sumy pôžičky 5.170,8 Eur. Doposiaľ však zaplatil len 607,9 Eur. Veriteľ ho preto listom zo dňa 26.5.2016 vyzval k úhrade dlžných splátok a zároveň ho upozornil na možnosť vyhlásenia splatnosti celého úveru, čo napokon aj realizoval ku dňu 19.7.2016. O zosplatnení úveru žalovaného informoval listom zo dňa 27.7.2016. Žalovaná suma predstavuje rozdiel medzi zosplatnenou istinou 3.670,95 Eur a úhradami žalovaného 607,9 Eur.

2. Žalovaný v písomnom vyjadrení k žalobe uviedol, že úver prestal splácať kvôli finančným ťažkostiam a žiadal o povolenie mesačných splátok po 50 Eur.

3. V replike na toto vyjadrenie pôvodný žalobca mal za to, že žalovaný uznal nárok a preto navrhol vydanie rozsudku pre uznanie nároku. Nesúhlasil s navrhovanou výškou splátky, ktorú považoval za neprimerane nízku.

4. Žalovaný právo na dupliku k tomuto vyjadreniu nevyužil.

5. V priebehu sporu došlo k postúpeniu predmetnej pohľadávky na spoločnosť Intrum Slovakia s.r.o. a to na základe rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 30.11.2017, jej prílohy č. 3 a žiadosti o postúpenie a prevod a to ku dňu 19.8.2019. Postupca, teda VÚB a.s. oznámil žalovanému toto postúpenie pohľadávky listom zo dňa 21.8.2019, ktorý mu posielal poštou hneď nasledujúci deň, čo preukázal poštovým podacím hárkom. Súd preto následne uznesením č.k. 11Csp/120/2019-80 zo dňa

4.9.2018 pripustil zmenu strany sporu na strane žalobcu tak, že sa ním stala obchodná spoločnosť Intrum Slovakia s.r.o.

6. Súd pôvodného žalobcu upozornil na povinnosť súdu ex officio sa zaoberať premlčaním pohľadávky v zmysle § 54a Občianskeho zákonníka a vyslovil názor, že uplatnenú pohľadávku považuje za premlčanú s poukazom na § 103 Občianskeho zákonníka a konkrétne skutkové okolnosti.

7. Pôvodný žalobca reagoval vyjadrením, v ktorom nesúhlasil s premlčaním pohľadávky. Uznal, že platí trojročná premlčacia doba, ktorá však podľa neho neplynie od zročnosti prvej nezaplatenej splátky, ale od tej splátky, ktorá vyvolala zročnosť celého dlhu, teda ktorú si určí sám veriteľ. Má ísť o splátku zročnú bezprostredne pred zosplatením úveru. Uviedol, že žalovaný sa dostal do omeškania 20.3.2016. Žalobca mohol úver zosplatiť až po trojmesačnom omeškaní s poukazom na článok 12 bod 12.2 zmluvných podmienok, teda od 20.6.2016 a preto od toho dátumu je potrebné počítať trojročnú premlčiaciu dobu, čo znamená, že žaloba bola podaná včas. Týmto podaním zároveň žalobca zobral späť žalobu na zaplatenie splátok za mesiace marec až máj 2016, teda o sumu 253,90 Eur. K tomuto čiastočnému späťvzatiu žaloby došlo až po doručení žaloby žalovanému.

8. Súd vykonal dokazovanie písomnými vyjadreniami strán, zmluvou o spotrebiteľskom úvere zo dňa XX.X.XXXX, zmluvou o poskytovaní služieb zo dňa XX.X.XXXX, prehľadom splátok a úhrad, predžalobnou upomienkou zo dňa 26.5.2016 s doručenkou, oznámením o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 27.7.2016, zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 30.11.2017 s prílohou č. 3, žiadosťou o postúpenie a prevod, oznámením o postúpení pohľadávky zo dňa 21.8.2019, poštovým podacím hárkom a zistil tento skutkový stav:

9. Dňa XX.X.XXXX bola uzavretá tzv. webová zmluva o spotrebiteľskom úvere medzi obchodnou spoločnosťou Consumer Finance Holding a.s. ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom. Časť II. zmluvy obsahuje údaje o finančnej situácii žalovaného - o tom, že je zamestnaný od septembra 2013 s priemerným mesačným zárobkom 600 Eur netto, má 2 vyživované osoby a mesačné finančné náklady vo výške 200 Eur.

10. Časť III. zmluvy predstavuje prihlášku k poisteniu schopnosti splácať pôžičku, kde hneď za označením tejto prihlášky tým istým zvýrazneným písmom je uvedené, že poistenie nie je povinné. Žalovaný mal však možnosť zvoliť si jeden z dvoch súborov poistenia, pričom križikom vyznačil v tejto časti zmluvy základný súbor poistenia.

11. V časti IV. zmluvy sú konkrétne podmienky dohodnutého spotrebiteľského úveru s tým, že jedná sa o bezúčelový spotrebiteľský úver poskytnutý vo výške 3.000 Eur s fixnou ročnou úrokovou sadzbou 25%. Dohodnutých bolo 60 splátok po 83,75 Eur, sadzba poistenia bola vo výške 2,90%, čo predstavovalo 2,43Eur mesačne, takže splátka s poistením činila 86,18 Eur. Celkové náklady spotrebiteľa boli vyčíslené na 2.025 Eur a celková čiastka na zaplatenie na 5.025 Eur. V tejto časti zmluvy je tiež uvedené, že splátky sú splatné vždy 20.dňa v mesiaci, pričom prvá splátka je splatná 20.8.2015 a ako termín konečnej splatnosti je uvedený júl 2020. Zmluva obsahuje údaj aj o RPMN vo výške 25% a o priemernej hodnote RPMN 18,24% a uvedená je aj odplata 25% a najvyššia prípustná výška odplaty 27,66%.

12. Doba trvania zmluvy bola dohodnutá do splatenia všetkých záväzkov klienta podľa zmluvy.

13. Časť VI. zmluvy obsahuje ďalšie zmluvné podmienky. Konkrétne v bode 7 je vzorec pre výpočet RPMN a vysvetlenie jeho symbolov, z ktorých je zrejmé, že pri výpočte sa vychádza z výšky pôžičky, počtu splátok, výšky splátky a intervalu vyjadreného v rokoch a zlomkoch roka medzi dátumom prvého čerpania a dátumom každého nasledujúceho čerpania.

14. V bode 12.2 je upravená možnosť vyhlásenia okamžitej splatnosti pôžičky v prípade, ak je klient v omeškaní s úhradou jednej splátky alebo čiastočného plnenia jednej splátky počas obdobia dlhšieho ako 3 mesiace a to za podmienok ustanovených v § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka.

15. Žalovaný uhradil splátky nasledovne: 28.8.2015, 28.9.2015, 10.11.2015, 12.1.2016, 18.2.2016 po 86,18 Eur, potom zaplatil 5.5.2016 sumu 87 Eur a poslednú splátku 90 Eur uhradil 4.7.2016. Celkovo zaplatil 607,90 Eur, čo vyplýva z prehľadu splátok a úhrad.

16. Predžalobnou upomienkou zo dňa 26.5.2016 veriteľ vyzval žalovaného na úhradu dlžných splátok vo výške 343,90 Eur s upozornením, že ak do 5.7.2016 nedôjde k úhrade splátky splatnej v mesiaci marci 2016, bude veriteľ oprávnený úver zosplatiť. Tento list bol žalovanému doručený 13.6.2016.

17. Keďže žalovaný dlžné splátky nezaplatil, veriteľ úver predčasne zosplatnil ku dňu 19.7.2016, čo vyplýva jednak zo žaloby a tiež z prehľadu splátok a úhrad. Túto skutočnosť oznámil žalovanému listom z 27.7.2016.

18. Z prehľadu splátok a úhrad vyplýva aj to, že zosplatená istina bola vyčíslená na 3670,95 Eur a žalovaná suma predstavuje rozdiel medzi touto sumou a úhradami žalovaného.

19. Spoločnosť Consumer Finance Holding a.s. zanikla zlúčením ku dňu 1.1.2018 a jej právnym nástupcom sa stal žalobca. Vyplýva to z výpisu z obchodného registra Okresného súdu Bratislava I. oddiel Sa vložky č. 341/B.

20. Je bez akýchkoľvek pochyb, že zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavretá medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným je spotrebiteľskou zmluvou podľa § 52 Občianskeho zákonníka.

21. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

22. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva..

23. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

24. Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

25. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/20190130>>najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

26. Podľa § 54a Občianskeho zákonníka premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/20190130>> tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

27. Je tiež nepochybné, že premlčanie uplatnenej pohľadávky je taktiež potrebné vyhodnotiť podľa Občianskeho zákonníka, čo nepochybne vyplýva z ustanovenia § 52 ods. 2 vety tretej Občianskeho zákonníka, ktoré je účinné od 1.4.2015.

28. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/20190130>>). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

29. Podľa § 100 ods. 2 Občianskeho zákonníka premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/20190130>>. Záložné práva sa nepremlčujú skôr, než zabezpečená pohľadávka.

30. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

31. Podľa § 103 Občianskeho zákonníka ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/20190130>>), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

32. Účastníci zmluvy si možnosť zosplatnenia úveru dohodli v samotnej zmluve, pričom veriteľ dodržal zákonný postup podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, keďže žalovaného upozornil listom zo dňa 26.5.2016 na to, že je v omeškaní a zároveň ho upozornil na to, že pokiaľ tento dlh nevyrovná v stanovenej lehote, pristúpi k predčasnému zosplatneniu úveru, čo napokon aj realizoval listom zo dňa 27.7.2016, teda bola dodržaná zákonná 15dňová lehota po predchádzajúcom upozornení v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ako aj podmienka trojmesačného omeškania splátky. List obsahujúci jednostranný právny úkon veriteľa o zosplatnení bol žalovanému doručený najneskôr spolu so žalobou ako jej príloha, súd preto považoval vyhlásenie o predčasnej splatnosti úveru za platný a účinný právny úkon.

33. Podľa § 103 vety druhej Občianskeho zákonníka pri zosplatnení úveru začína plynúť premlčacia doba nie od omeškania celej zosplatnenej pohľadávky a teda nie od momentu účinnosti zosplatnenia, ale od omeškania splátky, pre ktorú došlo k zosplatneniu, keďže tak je to zreteľne uvedené v zákone. Súd zastáva názor, že malo by ísť o prvú omeškanú splátku, ktorá nebola uhradená, čo je logický dôsledok zásady upravenej v § 101 Občianskeho zákonníka spočívajúcej v tom, že relevantné je posúdenie toho, kedy sa právo mohlo vykonať prvýkrát.

34. Z prehľadu splátok a úhrad, ale tiež samotnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyplýva, že prvá splátka bola splatná 20.8.2015. Ku dňu zosplatnenia úveru teda 19.7.2016 bolo splatných 11 splátok, žalovaný však zaplatil len 7 splátok a teda uhradil splátky splatné do 20.2.2016. Do omeškania sa tak dostal s úhradou splátky, ktorá bola zročná 20.3.2016. Trojročnú premlčaciu dobu je preto potrebné počítať od zročnosti tejto splátky, čo znamená, že premlčacia doba uplynula 20.3.2019. Žaloba teda bola podaná po jej uplynutí, preto pohľadávka je premlčaná a z toho dôvodu súd žalobu zamietol.

35. Pre úplnosť súd dodáva, že aj keby sa vychádzalo z dátumu 19.7.2016, ku ktorému bol úver zosplatnený, znamená to, že s poukazom na § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka musel byť žalovaný v tom čase v omeškaní so splátkami minimálne 3 mesiace, inak by nemohlo dôjsť k zosplatneniu úveru, teda najneskôr nezaplatená splátka, pre ktorú mohlo dôjsť k zosplatneniu úveru bola splatná 20.3.2016. Tomu napokon zodpovedá aj text predžalobnej upomienky, v ktorej veriteľ sám uviedol, že pokiaľ nedôjde k úhrade splátky splatnej v marci 2016, pristúpi k zosplatneniu úveru.

36. Účelom ustanovenia § 103 vety druhej Občianskeho zákonníka je, aby veriteľ pri omeškaní dlžníka nebol pasívny a aby včas využil svoje právo na zosplatnenie úveru. Právny záver o tom, že premlčacia doba podľa § 103 Občianskeho zákonníka pri zosplatnení úveru plynutie už od omeškania prvej splátky vyplýva z viacerých súdnych rozhodnutí. Ide napr. o rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici 16Co/95/2018 zo dňa 13.9.2018, Krajského súdu v Trnave 26Co/276/2017 zo dňa 23.10.2018, Krajského súdu v Prešove 6Co/26/2017 zo dňa 28.6.2018, Krajského súdu v Trenčíne 27Co/315/2017 zo dňa 27.2.2018, Krajského súdu v Banskej Bystrici 16Co/34/2018 zo dňa 18.10.2018 alebo Krajského súdu v Trnave 26Co/176/2017 zo dňa 26.3.2018.

37. Súd nesúhlasí s názorom pôvodného žalobcu o tom, že premlčacia doba začala plynúť od uplynutia troch mesiacov od zročnosti splátky bezprostrednej pred zosplatnením úveru. Takýto výklad totiž nezodpovedá zákonnému zneniu § 103 Občianskeho zákonníka a navyše je nelogický. Ako už súd zdôraznil, v čase zosplatnenia úveru totiž musela byť splnená zákonná podmienka pre zosplatnenie úveru v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, teda žalovaný musel byť minimálne v trojmesačnom omeškaní s úhradou splátky a preto nie je možné posúvať začiatok plynutia premlčacej doby až za dobu

po zosplatnení úveru. Súd nesúhlasil ani s názorom žalobcu o uznaní nároku zo strany žalovaného, nakoľko uznanie nároku musí byť konkrétne vo vzťahu ku konkrétnej sume, čo z podania žalovaného nevyplýva. Navyše však súd zastáva názor, že je potrebné zohľadňovať vzhľadom na to, že jedná sa o spotrebiteľský spor aj špecifické právne postavenie spotrebiteľa, ktorý si vyžaduje zvýšenú ochranu s cieľom vyvažovať prirodzene nerovnovážne postavenie strán sporu, čo je napokon upravené aj v článku 6 ods. 1 CSP. Za situácie, keď súdy sú povinné ex offa sa zaoberať premlčaním uplatnenej pohľadávky, ak dospejú k záveru, že pohľadávka uplatnená voči spotrebiteľovi je premlčaná, potom je povinnosťou súdu takúto žalobu zamietnuť, čo jednoznačne vyplýva z § 54a Občianskeho zákonníka a to aj v prípade, ak by spotrebiteľ uznal nárok žalujúcej strany.

38. O čiastočnom zastavení konania bolo rozhodnuté podľa § 145 ods. 2 a § 146 ods. 1 CSP.

39. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd podľa § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP v návaznosti na § 256 ods. 1 CSP. Žalobca bol v spore neúspešný a preto nemá nárok na náhradu trov konania na rozdiel od úspešného žalovaného, ktorému však preukázateľne žiadne trovy konania nevznikli.

Poučenie:

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prešov písomne v 2 vyhotoveniach. V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka. Ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 364 C.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 C.s.p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 C.s.p. odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 C.s.p. odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.